

WIEŚCI GMINNE

BIULETYN INFORMACYJNY

Miasta i Gminy Brusy

Wiosna 2001

Egzemplarz
bezpłatny

W NUMERZE

Brusy jako miasto
przełomu tysiącleci

budżet gminy

nowe inwestycje

Pomorska Nagroda
Artystyczna

strategie rozwoju gminy

Szanowni Państwo, mieszkańcy miasta i gminy Brusy,

Minęły dwa lata od rozpoczęcia trzeciej kadencji Rady Miejskiej w Brusach. ~~Myślę, że jest to dobry czas na podsumowanie dotychczasowej działalności i dokonania Rady, Zarządu Miejskiego, jednostek pomocniczych i organizacyjnych gminy.~~

Działalność trzeciej kadencji Rady różni się od tej, jaką podejmowały dwie pierwsze kadencje, ponieważ przebiega w ramach nowych uregulowań prawnych, przeprowadzanych reform: w oświacie, zdrowiu, a przede wszystkim w administracji. Wraz z powstaniem powiatów i województw zmienił się zakres kompetencji administracji państwowej i samorządowej. Oprócz bieżących zadań gminy i zaspokajania lokalnych potrzeb mieszkańców pojawiły się sprawy wynikające z potrzeb reformowanej oświaty i służby zdrowia.

Od początku obecnemu Zarządowi Miejskiemu przyświecała zasada sprawnego i efektywnego realizowania potrzeb mieszkańców. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalne - niewielki budżet gminy, liczne potrzeby, przede wszystkim inwestycyjne, Zarząd skupił się na pracy merytorycznej i sprawach istotnych dla naszej społeczności, stosując kompleksowe rozwiązania, najnowsze metody pozyskiwania środków i realizacji inwestycji, a także włączając się do przedsięwzięć na styku z sąsiednimi gminami, by wspólnie z nimi zdobywać środki finansowe.

Zdajemy sobie sprawę, że, biorąc pod uwagę wysokość budżetu gminy Brusy, nasze możliwości inwestycyjne były znikome. To, że na terenie Brus udało się zrealizować kilka dużych inwestycji, a kolejne są w trakcie realizacji, jest wynikiem zarówno zwiększenia efektywności wydatkowania środków własnych, jak i pozyskiwania środków zewnętrznych. Przeprowadzone zmiany organizacyjne, racjonalizacja wydatków, zaangażowanie jednostek organizacyjnych i pomocniczych gminy podczas podejmowania ważnych decyzji dały spodziewany efekt - wskaźnik wydatków inwestycyjnych w ostatnich dwóch latach wyniósł: ok. 12% w 1999 roku, 18% w roku 2000. W roku 2001 przewiduje się udział wydatków inwestycyjnych w budżecie gminy na 25%.

Przyjęte w ciągu minionych dwóch lat strategiczne dla Brus dokumenty pozwalają Zarządowi z dużym wyprzedzeniem prowadzić gospodarkę inwestycyjną, skutecznie zapobiegając działaniom nieprzygotowanym, koniunkturalnym i często nieprzemyślanym. Długofalowe spojrzenie, dobra współpraca Rady Miejskiej, komisji, Zarządu, członków Rad Sołeckich i Zarządów Osiedli, pracowników Urzędu pozwoliły na zdobycie środków i realizację takich inwestycji jak: dokończenie budowy oczyszczalni, kanalizacji wodociągów, budowa nowych ulic. W skali regionu Brusy są postrzegane bardzo pozytywnie, mamy również kilka znaczących osiągnięć rangi krajowej, z naszych doświadczeń korzystają inne gminy, posiadamy ustaloną renomę.

Wiem, że minione lata nie należały do najłatwiejszych, dlatego dziękuję Radzie Miejskiej, wszystkim jednostkom organizacyjnym, pomocniczym, mieszkańcom zaangażowanym w realizację obecnej polityki inwestycyjnej Brus.

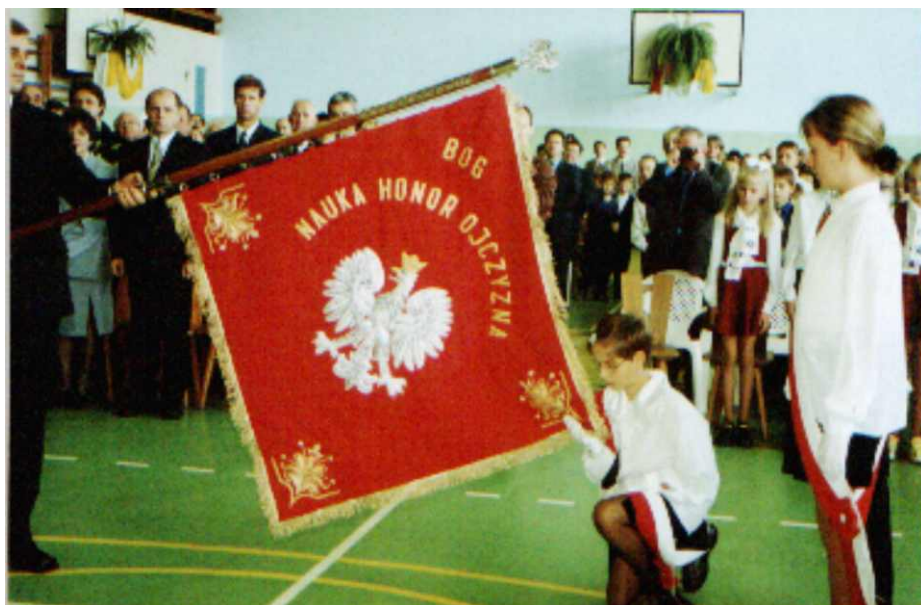
Burmistrz Brus
Jerzy Fijas

Patroni naszych szkół

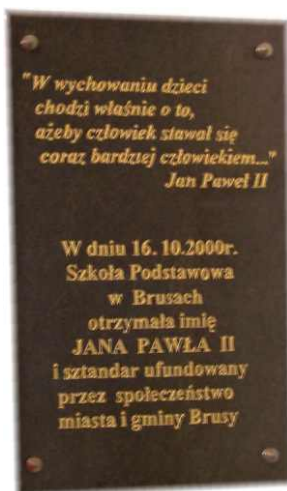
Szkoła w Brusach przyjęta do rodziny szkół imienia Jana Pawła II

We wrześniu ubiegłego roku Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie nadania imienia Jana Pawła II Szkole Podstawowej w Brusach. Uczniowie, ich rodzice i pracownicy tej szkoły wybrali na patrona szczególną postać - niekwestionowany autorytet moralny i intelektualny współczesnego świata, Papieża Polaka, Jana Pawła II. Przy wyborze imienia duże znaczenie miały cele, jakie zakładają pedagodzy w programie wychowawczym szkoły oraz możliwości dotarcia do młodzieży z ideami i wartościami niesionymi przez patrona. Przedstawiciele tej szkoły uczestniczyli również w spotkaniu szkół noszących imię Jana Pawła II w Gołkowicach Górnych koło Starego Sącza. Podczas spotkania zaprezentowane zostały szkoły, które w 2000 roku przyjęły imię Papieża oraz gminy, w których te placówki się znajdują. W przyszłym roku odbędą się dwa spotkania szkół im. Jana Pawła II: pierwsze na południu Polski wiosną oraz drugie - jesienią 2001 roku, w Warszawie.

Jan Szulc

W trakcie uroczystości nadania imienia w dniu 16.10.2000 dyr. Jan Szulc przekazał uczniom nowy sztandar szkoły

Tablica upamiętniająca nadanie imienia Jana Pawła II szkole w Brusach

Nadanie imienia Szkole Podstawowej w Wielkich Chełmach

1 września 1999 roku odbyła się uroczystość nadania Szkole Podstawowej w Wielkich Chełmach imienia **Stanisława Sikorskiego**, wybitnego działacza narodowego na Pomorzu i pierwszego po odzyskaniu niepodległości starosty chojnickiego. Obchody rozpoczęły się mszą świętą sprawowaną przez księdza prałata Zdzisława Wirwickiego. Wzięli w niej udział potomkowie ziemianina z Kaszub, władze Sejmiku Województwa Pomorskiego, przedstawiciele Marszałka Województwa i Pomorskiego Kuratorium Oświaty oraz władze powiatu chojnickiego i gminy Brusy. Sylwetkę patrona przybliżył profesor Józef Borzyszkowski. Akt nadania imienia Szkole wręczył dyrektorowi burmistrz Brus, Jerzy Fijas. Pamiątkową tablicę odsłonił Stanisław Donimirski - wnuk patrona. Z okazji nadania imienia w holu Szkoły ustawione zostały gabloty, w których umieszczono archiwalne zdjęcia rodziny oraz historię rodu Sikorskich.

Jarosław Nakielski

Szkoła Podstawowa w Wielkich Chełmach na nowo odzyskała swoją świetność po przeprowadzeniu kompleksowego remontu

RUSZYŁA NAJWIĘKSZA INWESTYCJA W GMINIE

W 1999 roku Rada Miejska w Brusach zatwierdziła uchwałę **koncepcję gospodarki wodno-ściekowej**, opracowaną przez kielecką firmę Hydro-Lemna. Został wtedy wybrany drugi wariant tej koncepcji, zakładający m. in. dociążenie oczyszczalni w Brusach ściekami z miejscowości **Kosobudy, Kinice, Czarniż, Męcikał, Czyczkowy, Wielkie Chełmy** w ciągu najbliższych trzech lat. W 2000 roku, w wyniku przeprowadzonych przetargów, inwestorem zastępczym został Rejonowy Zarząd Inwestycji z Człuchowa, wykonawcą kanalizacji - Przedsiębiorstwo Inżynieryjne „Półwysep” z Redy. Po wykonaniu prac projektowych i uzyskaniu niezbędnych pozwoleń

2 listopada 2000 roku rozpoczęły się roboty budowlano-montażowe I etapu kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i przesyłowej w Kosobudach i na odcinku Brusy - Kosobudy. 17 gospodarstw zostało podłączonych do kanalizacji w grudniu 2000 roku, pozostałych 110 do końca maja tego roku

Na zadanie to przeznaczono dotychczas około **500 tysięcy złotych**. W styczniu 2001 roku gmina uzyskała na budowę dotację z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w wysokości 218 tysięcy złotych. Na dokończenie budowy kanalizacji w Kosobudach gmina wyda jeszcze około 1,8 mln złotych. Będą wtedy działać tu 2 przepompownie ścieków, do kanalizacji zostanie podłączonych 130 gospodarstw.

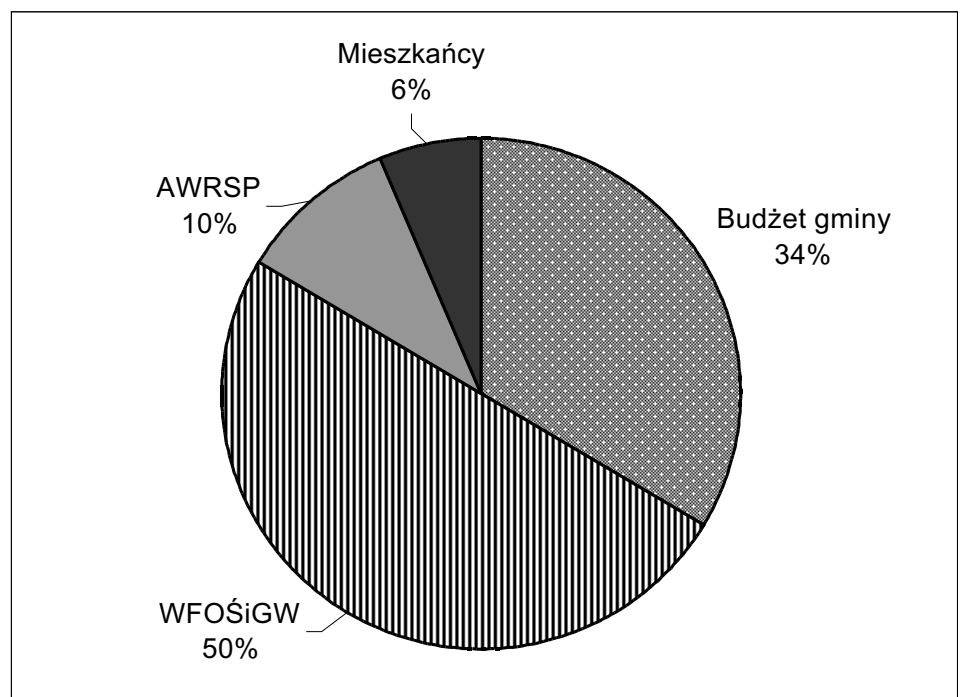
Budowa kanalizacji to największa inwestycja z przeprowadzonych dotychczas na terenie gminy Brusy. Całe zadanie będzie kosztowało **19 mln złotych**. W 2001 roku na realizację zaplanowanych prac gmina potrzebuje ponad 4 mln złotych. Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa przyznała na ten cel 150 tysięcy złotych. Złożono też wnioski do innych instytucji, m. in. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, Ekofunduszu.

W drugiej połowie roku rozpoczną się prace budowlane w kolejnych miejscowościach - Kinicach i Czarniżu.

Jacek Domozych

różne źródła finansowania budowy kanalizacji w 2000 roku

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska -	250.000 zł
- budżet gminy -	167.900 zł
- Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa	- 50.000 zł
- mieszkańcy	- 32.100 zł
RAZEM:	500.000 zł

Budowa sali gimnastycznej w Lubni zakończona

Takiej sali mogą pozazdrościć uczniowie niejednej wiejskiej szkoły

Dzięki 285 tysiącom złotych uzyskanym z Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu możliwe było **zakończenie budowy sali gimnastycznej w Lubni** i oddanie jej do użytku z dniem 1 września 2000 r.

Uzyskana z Pomorskiego Kuratorium Oświaty dotacja w wysokości 60 tysięcy złotych pozwoliła na wykończenie

wnętrza sali: budowę posadzki, zaopatrzenie w drabinki i kosze do gry oraz na zakończenie budowy szatni i pryszniców. Trzyletnia realizacja tej inwestycji została uwieńczona sukcesem. Sala gimnastyczna w Lubni jest pierwszą na terenach wiejskich w gminie Brusy.

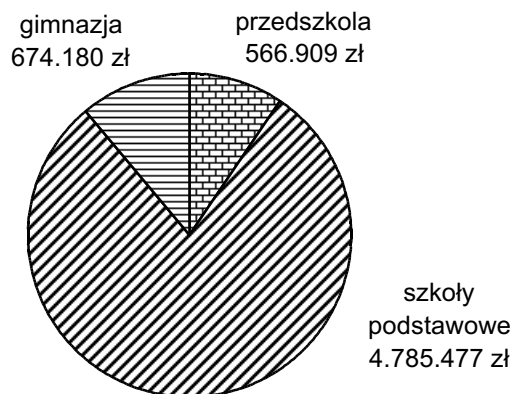
Jacek Domozych

Statystyka dotycząca szkolnictwa na terenie gminy Brusy

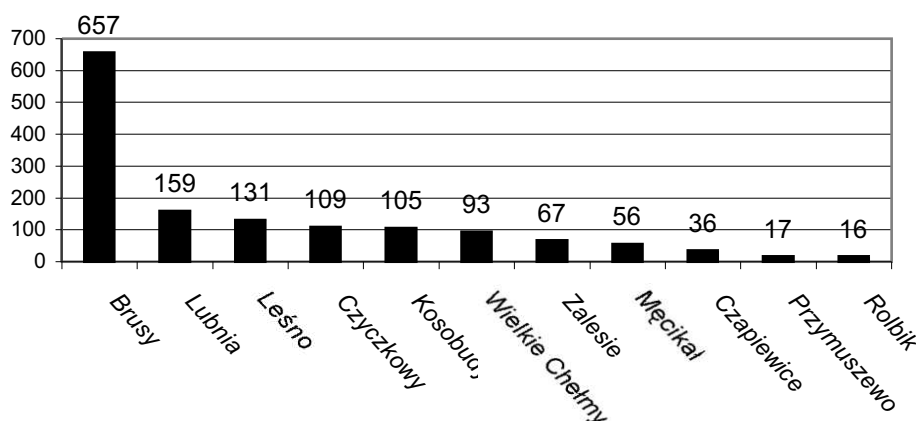
Na terenie gminy Brusy funkcjonuje 11 szkół podstawowych (w tym dwie filialne w Rolbiku i Przymuszewie) oraz gimnazja w Brusach i Lubni. Uczęszcza do nich **1878 uczniów**, (1431 do podstawowych i 447 do gimnazjów). Do szkół dojeżdża 405 dzieci. Liczba oddziałów wynosi 89. W niektórych naszych placówkach na terenach wiejskich średnia liczba uczniów w oddziale waha się od pięciu do dziesięciu dzieci. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej przewiduje minimalną liczbę dzieci na terenach wiejskich na około 20. **Na terenie gminy funkcjonuje 6 klas zero**, uczęszcza do nich 57 dzieci. Do 10 oddziałów przedszkoli uczęszcza 179 dzieci. W szkołach zatrudnionych jest 159 nauczycieli.

Piotr Elszkowski

Koszt utrzymania placówek oświatowych w 2000 roku

Ilość uczniów w placówkach oświatowych w gminie Brusy

Niewystarczająca subwencja

Ogólny poziom wydatków związanych z oświatą w gminie w 2000 roku wyniósł 7.787.229 złotych. Subwencja z Ministerstwa Edukacji Narodowej pokryła koszty w wysokości 5.598.763 złotych, co stanowiło **71,9 %** potrzebnych środków. Różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami została pokryta z dochodów gminy i zaciągniętego kredytu komercyjnego.

Danuta Kopiszka

Dwa lata remontów

W ubiegłym roku udało się zrealizować pierwszy etap modernizacji szesnastoletniej kotłowni działającej przy Szkole Podstawowej w **Brusach**. Stary, nieekonomiczny, węglowy piec pracował przez siedem godzin dziennie i zużywał 250 kg węgla i 35 KW energii elektrycznej. Zamontowane, elektryczne wytwornice pary są ekologiczne, w pełni zautomatyzowane, nie zanieczyszczają powietrza.

W roku szkolnym 1999/2000 został także wykonany remont zabytkowej szkoły imienia Stanisława Sikorskiego w **Wielkich Chełmach**, gdzie wymieniono dach, odnowiono

elewację, uporządkowaniu uległo otoczenie szkoły. Wybudowane również zostało boisko sportowe. Poprawiły się warunki w samej szkole, gdyż wymienione zostały podłogi oraz cała instalacja sanitarna połączona z remontem sanitariatów. Koszt tej inwestycji to około 51 tysięcy złotych. Remontu doczekała się też Szkoła Podstawowa w **Leśnie**. Po wielu latach toalety zostały przeniesione z zewnątrz do budynku. W szkole w **Kosobudach** z węglowego na miałowy został wymieniony piec c.o. Na bieżąco wykonywane były remonty szkół i ich odnawianie, by po latach niedoinwestowania tej dziedziny poprawiły się warunki, w jakich uczą się dzieci i młodzież z gminy Brusy. Koszt bieżących remontów w ciągu minionych dwóch lat wyniósł 50.000 złotych.

Ponadto gimnazja w Brusach i w Lubni otrzymały dwie nowe, w pełni wyposażone pracownie internetowe.

Piotr Elszkowski

Medale dla nauczycieli

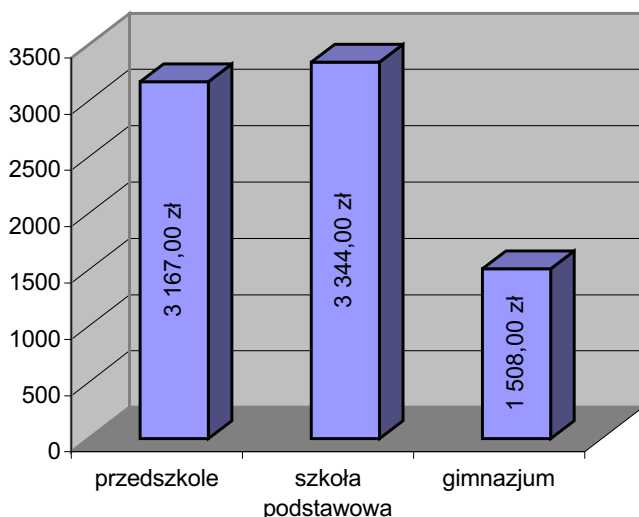

Pamiątkowe zdjęcie Krëbanów z Ministrem Edukacji Narodowej, Edmundem Wittbrodtem

Z okazji wojewódzkich obchodów Dnia Edukacji Narodowej **medal Komisji Edukacji Narodowej** otrzymały Felicja Baska-Borzyszkowska i Wanda Kiedrowska, nauczycielki Kaszubskiego LO, Janina Głomska z ZSZ, Józef Słomiński, pierwszy dyrektor Kaszubskiego LO oraz Władysław Czarnowski, wieloletni dyrektor MDK w Brusach.

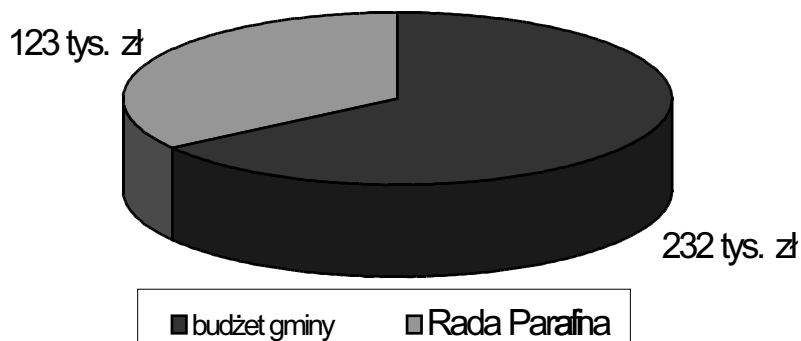
Medal "Za zasługi dla Oświaty" otrzymał też zespół "Krebane". Wszystkie odznaczenia zostały przyznane za wieloletnią pracę w szkolnictwie oraz za działalność wychowawczą wśród dzieci i młodzieży.

Koszty utrzymania oświaty w 2000 r. w przeliczeniu na jednego wychowanka

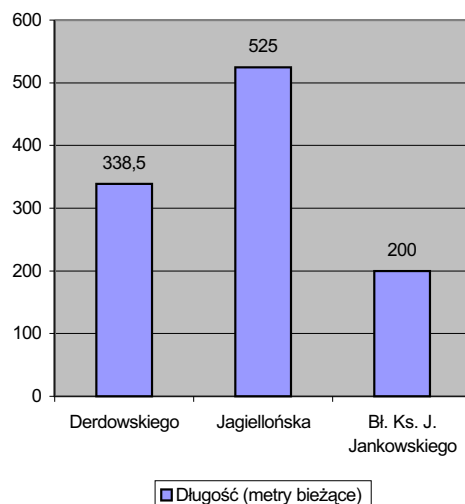

Inwestycje Drogi Plany

**Pochodzenie środków na budowę ulicy
Bł. Księdza J. Jankowskiego w Brusach**

**Wybudowane ulice w liczbach
(Długość ulic)**

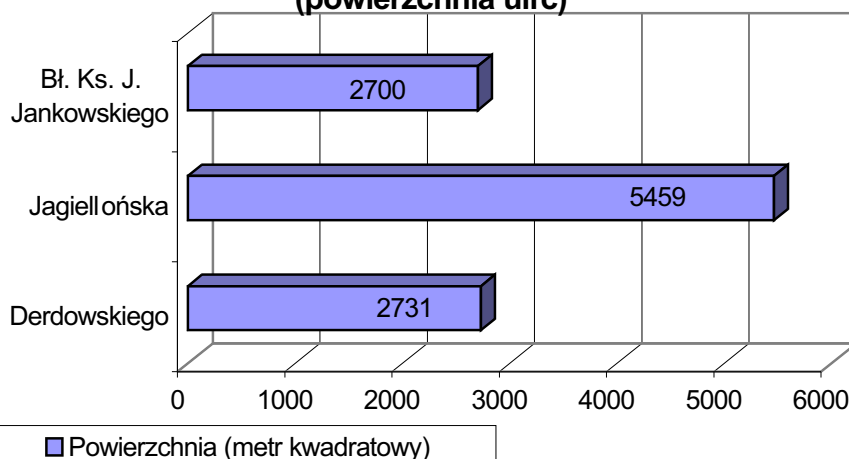

Wspaniałe wizytówki miasta

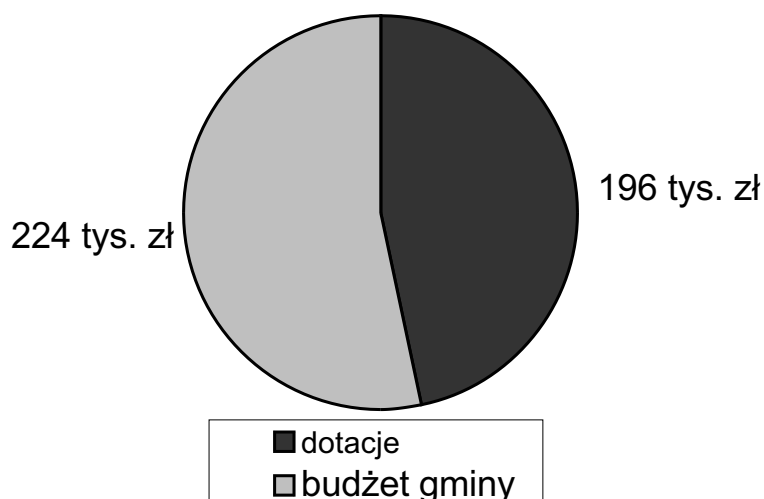
W 2000 roku udało się zakończyć budowę kilku dużych ulic. Od maja do października 2000 roku pracownicy Zakładu Gospodarki Komunalnej budowali ul. **Jagiellońską w Brusach**. Jej mieszkańcy od kilku lat wnioskowali o budowę, ponieważ w deszczowe dni zamieniała się ona w błotniste bagno. Na liczącej około 500 m ulicy nawierzchnia została wykonana z kostki polbruk. Koszt budowy wyniósł 420 tys. zł. Zakończona jest również jedna z najważniejszych inwestycji drogowych w Brusach. Dzięki pomocy mieszkańców i współpracy z Radą Parafialną udało się wybudować ul. **Bł. Księdza Józefa Jankowskiego**, która usprawniła ruch w centrum Brus. Ulica pozwala na bezpieczne przemieszczanie się procesji na cmentarz oraz zwiększa liczbę miejsc parkingowych. Polbrukiem wyłożono 2700 m² powierzchni. Koszt inwestycji wyniósł 355 tysięcy złotych.

Jerzy Ratajczak

**Wybudowane ulice w liczbach
(powierzchnia ulic)**

**Pochodzenie środków na budowę ulicy
Jagiellońskiej w Brusach**

Inwestycje Drogi Plany

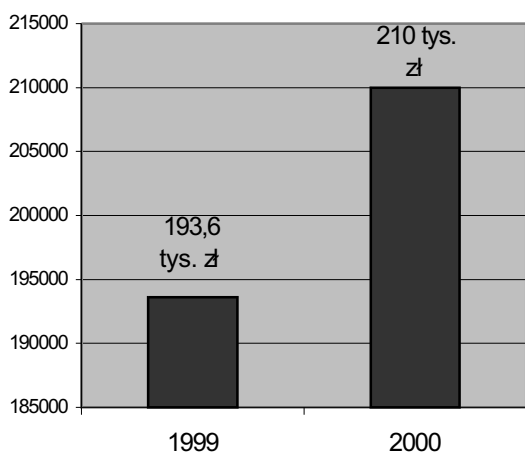
Na terenie gminy Brusy jest 200 kilometrów dróg gminnych, które wymagają systematycznego remontowania i utrzymywania. Do podstawowych czynności wykonywanych na drogach gruntowych należą **równanie, utwardzanie materiałem drogowym, kompleksowa renowacja**. Od dwóch lat system monitorowania stanu dróg i wykonywanych na nich remontów podlega kontroli sołtysów.

To sołtysi decydują, która z dróg na ich terenie powinna zostać naprawiona. W 1999 roku oprócz tzw. bieżącego utrzymania wykonano **remonty przepustów** w Orliku, Głowczewicach, Zalesiu, Leśnie i Męcikale za kwotę 9 tysięcy zł. Wybudowano również kanalizację deszczową i odnowiono ulice w Zalesiu, Leśnie, Orliku, Kaszubie, Głowczewicach za kwotę 10 tys. zł, zmodernizowane zostały drogi Leśno-Leśno wybudowanie,

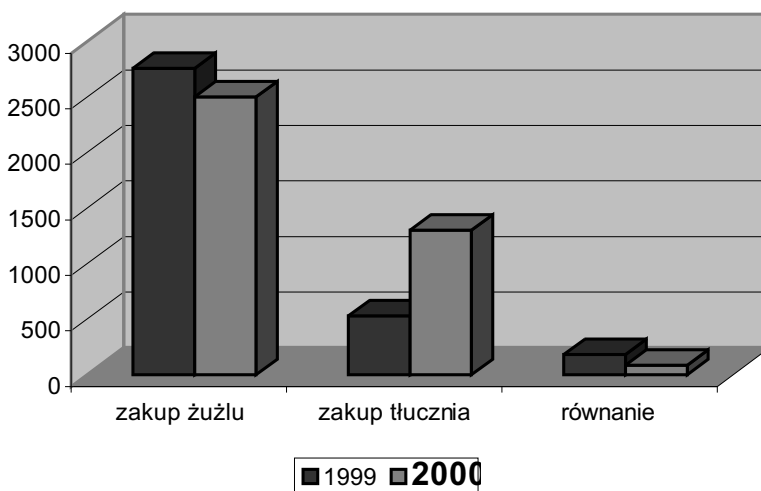
Wielkie Chełmy, Krównia. **Odwodniono drogi w Czyczkowach, Głowczewicach, Kosobudach, Zalesiu oraz w Brusach**. Wyremontowano przepusty w Orliku, Asmusie, Skoszewie oraz most w Parzynie za 20 tys. złotych. Wykonano również kanalizację deszczową na osiedlu Zalesie Chojna i w Czyczkowach, Głowczewicach i Kosobudach za 12 tys. zł.

Jerzy Ratajczak

Wydatki na remonty dróg w 1999 i w 2000 roku

Remonty dróg w 1999 i w 2000 roku

Wieloletni Plan Inwestycyjny jako nowa forma planowania inwestycji gminnych

W ramach programu Partnerstwo dla Samorządu Terytorialnego (LGPP), przy współpracy z DS CONSULTANTS, w roku 2000 Gmina Brusy przystąpiła do wdrażania Wieloletniego Planowania Inwestycji (WPI), stanowiącego nową formę planowania inwestycji gminnych. Jest to **metodologia, według której co roku tworzy się plan inwestycyjny** na kilka następnych lat, zakładająca większe zaangażowanie potencjalnych wnioskodawców w tworzenie planu oraz analizę potrzeb inwestycyjnych w świetle wyznaczonych celów rozwoju Gminy, w oparciu o jednakowe dla wszystkich inwestycji kryteria. System WPI jest narzędziem zarządzania gminą, które łączy w sobie wiele procesów planistycznych, jakie zachodzą w gminie, m.in. planowanie zagospodarowania przestrzennego, planowanie finansowe, planowanie strategiczne rozwoju gminy i planowanie inwestycyjne. WPI obejmuje cztery kolejne lata

z których pierwszy rok jest rokiem, na który planuje się budżet. Pierwszy rok planu stanowi jednocześnie inwestycyjną część projektu budżetu. Począwszy od roku 2002 WPI stanowił będzie podstawę opracowywania wykazu limitów wydatków na programy inwestycyjne w postaci załącznika do uchwały budżetowej. Na sesji w styczniu 2001 r. **Rada Miejska w Brusach przyjęła WPI na lata 2001-2004, przygotowany przez Komisję Koordynacyjną ds. Czteroletniego Planu Inwestycyjnego** oraz zatwierdzony przez Zarząd Miejski. Dokument ten stanowi zestawienie zadań inwestycyjnych, przewidzianych do realizacji w najbliższych latach w powiązaniu z planowanym ich sfinansowaniem. Opracowana prognoza finansowa uwzględnia wpływ sfinansowania planu inwestycyjnego na przyszłe budżety gminy. **Zadania przewidziane do realizacji to nakład ponad 10 mln zł**, z których na pierwsze miejsce wysuwa się budowa kanalizacji

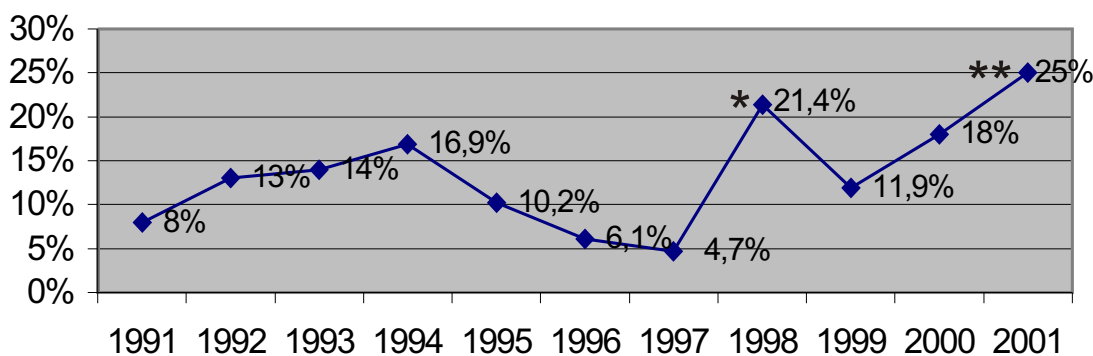
sanitarnej w gminie. Plan inwestycyjny będzie corocznie aktualizowany poprzez wprowadzanie do planu nowych zadań inwestycyjnych oraz uaktualnianie danych dotyczących zadań inwestycyjnych już ujętych w planie. Oprócz wykazu inwestycji przyjętych do realizacji, przedstawionego w WPI, przygotowuje się listę najważniejszych zadań, które nie zostały zakwalifikowane do planu. Zadania umieszczone na liście stanowią wstępny wykaz zamierzeń inwestycyjnych gminy na lata następne oraz alternatywę w przypadku zaniechania realizacji zadania inwestycyjnego, pierwotnie umieszczonego w planie lub wystąpienia w budżecie możliwości sfinansowania dodatkowych zadań.

Zaproponowana procedura opracowywania planu inwestycyjnego to zachęta do współpracy dla całej lokalnej społeczności, która może pomóc w precyzyjnym zinventaryzowaniu potrzeb dotyczących inwestowania w gminie.

Witold Ossowski

Finanse gminy Brusy

Wydatki inwestycyjne w latach 1991 - 2001

* 1998 budowa oczyszczalni ścieków - środki pozyskane z Ekofunduszu w formie dotacji 1.245.400 złotych oraz z WFOŚiGW w formie kredytu 1.500.000 złotych

** przewidywany udział inwestycji w budżecie gminy w 2001 roku

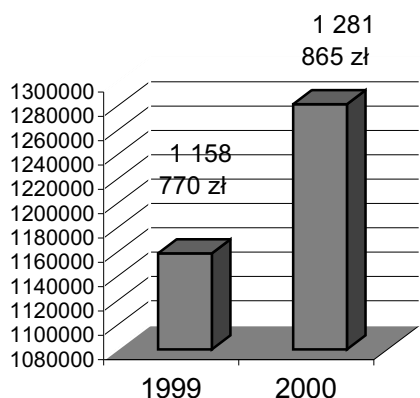
Budżet gminy Brusy za 2000 rok zamknął się w kwocie około 15,5 mln zł. Dochody pozyskane z zewnętrznych źródeł, o które ubiegała się gmina, to środki pochodzące z **Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu** w Warszawie z przeznaczeniem na dokończenie sali gimnastycznej w Lubni, gmina otrzymała również środki z **Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa** z przeznaczeniem na budowę kanalizacji na terenie gminy, z **Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego** wpłynęła dotacja na budowę dróg.

Dotację z **Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska** otrzymały również inwestycje - modernizacja kotłowni przy Urzędzie Miejskim w Brusach oraz budowa kanalizacji. W 2000 roku został zaciągnięty długoterminowy kredyt komercyjny w wysokości 270 tysięcy złotych z przeznaczeniem na wypłaty zobowiązań wobec nauczycieli nałożonych przez zapisy Karty Nauczyciela. W 2000 roku gmina otrzymała 7.856.389 złotych subwencji ogólnej. Z tej kwoty 5.060.700 złotych zostało wydatkowane na funkcjonowanie szkół podstawowych i gimnazjów oraz świetlic szkolnych.

W 1999 roku było to odpowiednio 7.288.798 złotych subwencji ogólnej i z tego 5.144.318 złotych przeznaczonych na oświatę. Gmina uzyskała ponadto 1.485.249 złotych wpływów z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz środków transportu. W 1999 roku te wpływy wyniosły 1.372.427 złotych. Wydatki w roku 1999 wynosiły 13.311.292 złotych, z czego 1.590.439 złotych przeznaczono na inwestycje, w 2000 roku wydatki zamknęły się w kwocie 15.437.635 złotych. Na inwestycje wydano 2.381.815 złotych.

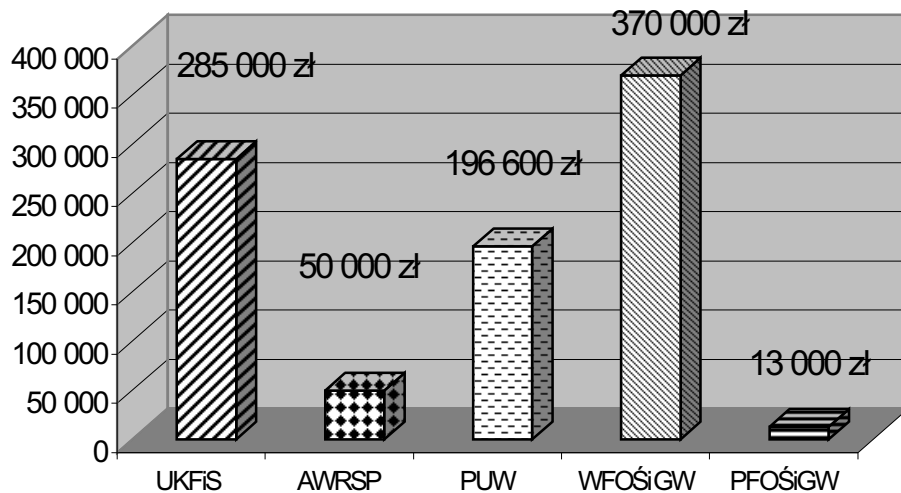
Lidia Napiontek

Dotacje na zadania zlecone w 1999 i w 2000 roku

Zgodnie z ustawami, oprócz zadań własnych gmina realizuje również zadania zlecone, do których należą oświetlenie ulic, opieka społeczna, spisy powszechne, administracja państwowa i samorządowa.

Wysokość dotacji na inwestycje w 2000 roku

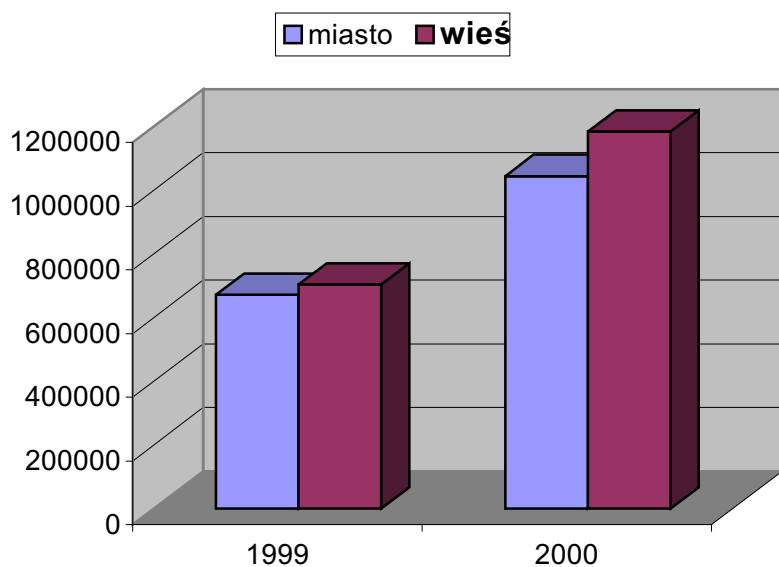
UKFiS - Urząd Kultury Fizycznej i Sportu, AWRSP - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, PUW - Pomorski Urząd Wojewódzki, WFOŚiGW - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, PFOŚiGW - Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Finanse gminy Brusy

	1997		1998		1999		2000	
	środki z budżetu na inwestycje	% udział wydatków Inwest.	środki z budżetu na inwestycje	% udział wydatków inwest.	środki z budżetu na inwestycje	% udział wydatków inwest.	środki z budżetu na inwestycje	% udział wydatków inwe st.
	1	2	1	2	1	2	1	2
Wydatki na inwestycje:	470.000 zł	4,7%	2.180.841 zł	21,4%	1.590.439 zł	11,9%	2.381.815 zł	18%
Budżet gminy	310.000 zł	65,9%	876.029 zł	31,2%	735.965 zł	46,3%	1.377.215 zł	57,8%
Kredyt	-	-	1.800.000 zł	64%	800.000 zł	50,3%	30.000 zł	1,2%
Dotacje	160.000	34,1 %	134.812 zł	4,8%	54.474 zł	3,4%	974.600 zł	41,0%

Wydatki inwestycyjne z podziałem na wieś i miasto w latach 1999-2000

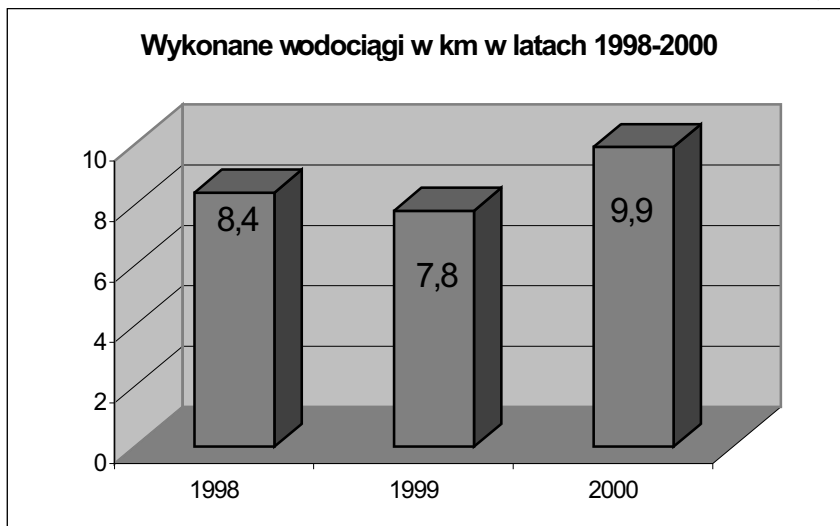
Analizując budżety gminy Brusy zrealizowane na przestrzeni minionych dwóch lat można zauważyć postępujący wzrost wydatków na inwestycje. Podczas gdy średni procentowy udział tych wydatków w budżetach lat 1995-1997 kształtował się na poziomie 7%, w roku 1998 nastąpił gwałtowny wzrost, spowodowany wpływem do budżetu wysokich sum zaciągniętych pożyczek na budowę oczyszczalni, w roku 1999 wydatki inwestycyjne kształtowały się na poziomie 12%. To drastyczne zmniejszenie środków na inwestycje było spowodowane koniecznością spłaty długów oświaty oraz wobec firmy "KOMA". W 2000 roku nastąpił znaczny wzrost udziału wydatków inwestycyjnych w budżecie gminy i wyniósł on 18%. Prognozowana wysokość wydatków inwestycyjnych w 2001 kształtuje się na poziomie 25%.

Lidia Napiontek

Zadanie	Koszt zadania	Dofinansowanie	% dofinansowania
Modernizacja dróg gminnych	75 000 zł	50 000 zł	75%
Modernizacja oświetlenia	50 000 zł	50 000 zł	100%
Utrzymanie cmentarzy	8 000 zł	8 000 zł	100%
Dodatki mieszkaniowe	143 259 zł	84 462 zł	59%
Refundacja kosztów oświetlenia	143 000 zł	143 000 zł	100%
Zadrzewianie gminy	17 336 zł	3 000 zł	17%
Program edukacji ekologicznej	5 928 zł	2 771 zł	46,70%
RAZEM:	442 524 zł	341 233 zł	78%

Inwestycje Wodociągi

Na terenie gminy Brusy ponad **85 % gospodarstw** jest podłączonych do wodociągów. W ciągu dwóch minionych lat zostały zrealizowane takie inwestycje wodociągowe jak: zakończenie budowy wodociągu w **Kosobudach Wybudowanie i w Brusach**, budowa wodociągu w **Żabnie, Czarnowie Wybudowanie** oraz na trasie **Dąbrówka Gacnik Lubnia**. Z większych miejscowości na terenie gminy do zwodociągowania pozostały Wysoka Zaborska, Lendy, Orlik, Główczewice, Lamk, Krównia, Asmus, Huta, Rudziny.

Coraz bliższe pełne zwodociągowanie

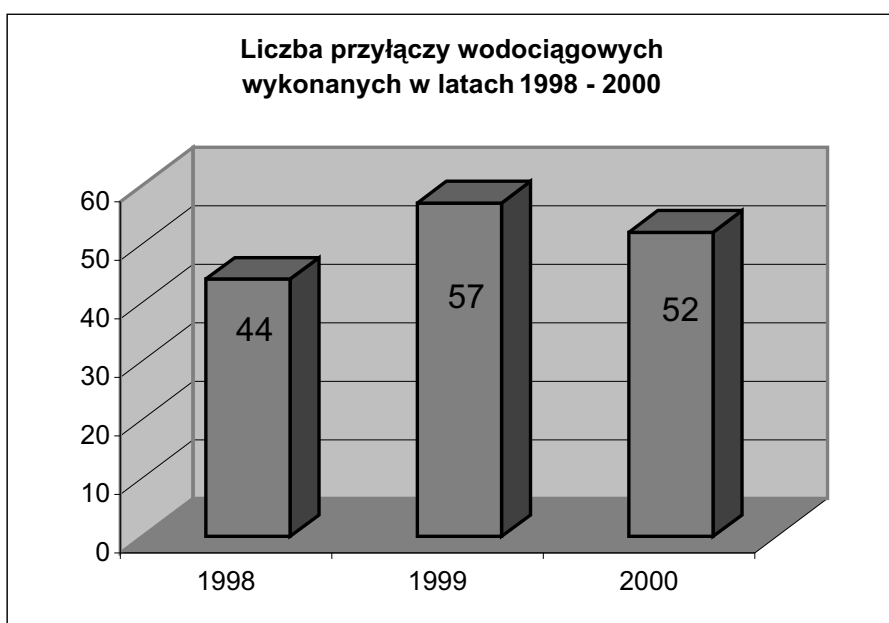

Żabno ma już wodę

Budowa wodociągu w Żabnie została podzielona na dwa etapy. W 1999 roku wodociąg połączył Brusy z Czyczkowami. Kilka osób w ostatniej chwili zrezygnowało z podłączenia wody, w związku z czym pierwotną długość wodociągu skrócono o około 1 km i ostatecznie wynosi **11,8 km**. Całość zadania złożonego z dwóch etapów kosztowała **378 tysięcy złotych**. Na budowę pierwszego etapu udało się uzyskać dotację z ARiMR w wysokości 50 tysięcy zł oraz od Wojewody Pomorskiego w wysokości 60 tysięcy złotych.

Po Czarnowie kolej na Strugę, Czernicę i Skoszewo

W 2000 roku rozpoczęły się prace przy budowie wodociągu w Czarnowie wybudowanie, gdzie zostało podłączonych około dwudziestu gospodarstw rolnych, będących w zasięgu wodociągu. Długość wodociągu wynosi około **10 km**. Całość zadania kosztowała **198 tysięcy złotych**. W ramach budowy kolejnego wodociągu na linii Gacnik-Dąbrówka-Lubnia przyłączono **15 gospodarstw** - osiem na trasie Dąbrówka Lubnia i siedem w Gacniku. Koszt tej inwestycji wyniósł **167 tysięcy złotych**. Inwestycje te zakończono w marcu 2001 roku, obecnie trwają prace nad rozpoczęciem budowy wodociągu w Strudze, Czernicy i Skoszewie.

* Dane z roku 2000 wodociągi i kanalizacja razem

Jacek Domozych,

Dokumenty Strategie

Analiza i prognoza finansowa dla gminy Brusy (1997-2010)

W 2000r. opracowano wieloletni plan finansowy uwzględniający wpływ sfinansowania planu inwestycyjnego na przyszłe budżety gminy. Analiza i prognoza finansowa pozwala racjonalnie i efektywnie rozdysponowywać środki budżetowe. Wpływa na stabilizację budżetową i jest niezbędna przy opracowywaniu projektów inwestycyjnych, finansowanych z różnych źródeł, jak również przy podejmowaniu decyzji dotyczących ich realizacji.

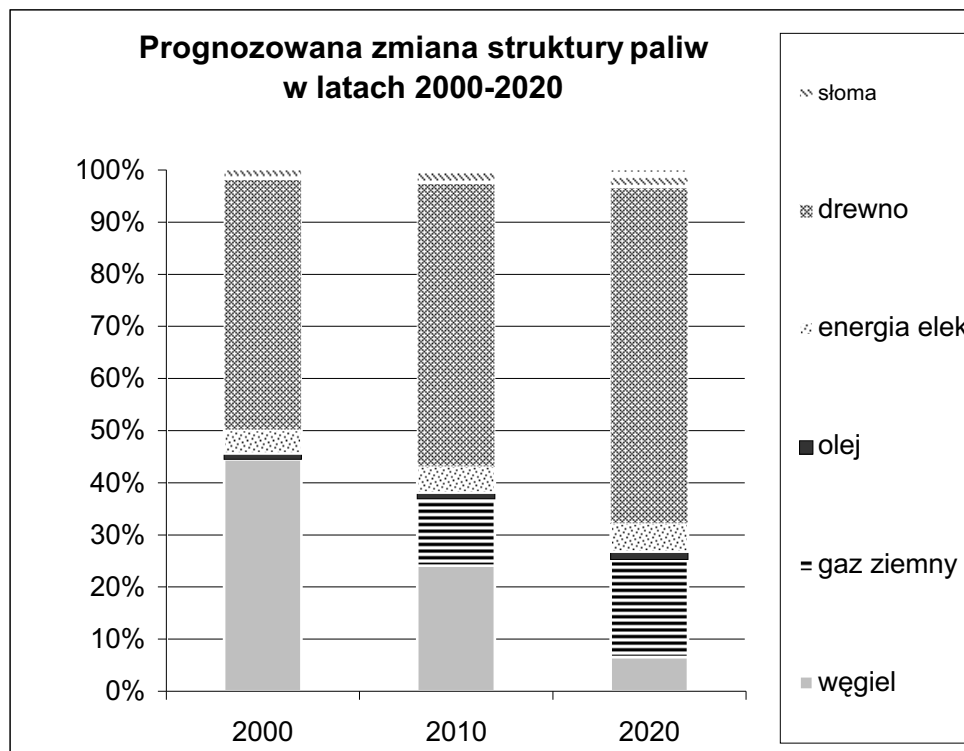
Strategia Rozwoju Gospodarczego Ziemi Kościersko - Zaborskiej

uchwalona na uroczystej sesji w styczniu 2001 r., przygotowana została przez Komisję Rozwoju Gospodarczego w ramach programu Partnerstwo dla Samorządu Terytorialnego (LGPP). W skład KRG weszli przedstawiciele samorządów, przedsiębiorcy oraz instytucje pozarządowe.

Twórcy strategii uwzględnili w jej ramach działania skierowane na rozwój obszarów wiejskich i restrukturyzację rolnictwa poprzez rozwój turystyki i przedsiębiorczości oraz troskę o stan środowiska. Służą im tym zamierzeniom opracowane cele strategiczne i programy operacyjne.

Kierunki rozwoju powiatu chojnickiego oraz Zintegrowany Program Ekorozwoju Powiatu Chojnickiego zgodnie z założeniami Agendy 21

te dokumenty wyznaczać będą kierunki działań całego powiatu i poszczególnych gmin, prowadzące do zachowania równowagi przyrodniczej

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

zawiera warianty rozwoju zaopatrzenia gminy w energię. Opracowanie koncepcji jest warunkiem niezbędnym do uzyskiwania pomocy finansowej na inwestycje związane z gazyfikacją Brus i okolic oraz modernizacji istniejących nieekonomicznych i zanieczyszczających środowisko kotłowni. Realizacja przyjętego przez Radę Miejską dokumentu wpłynie na zmianę rodzaju zużycia energii i jej wartość. Obecnie cechą charakterystyczną systemu zaopatrywania w ciepło jest duża liczba kotłowni lokalnych opalanych węglem i drewnem. W Brusach istnieje tylko jeden scentralizowany system jest to kotłownia opalana węglem oraz słomą przy Szkole Podstawowej. Najkorzystniejszym wariantem struktury zużycia paliwa jest stopniowa zamiana paliw kopalnych na paliwa emitujące mniej zanieczyszczeń głównie drewno i gaz.

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Brus

opracowana została przy udziale przedstawicieli samorządu gminy Brusy, stowarzyszeń, przedsiębiorców oraz pracowników Urzędu Miejskiego. Jest ona podstawą rozwoju miasta i gminy Brusy na lata 2001-2010. Określone zostały w niej: misja, cele oraz kierunki działania. Zhierarchizowanie celów wskazuje, iż wolą społeczności jest rozwój gospodarczy poprzez realizację celów wspierających rozwój infrastruktury dla szybszego tempa wzrostu małych i średnich przedsiębiorstw przy jednoczesnym dostępie do różnych form edukacji.

Dużym sukcesem gminy Brusy jest opracowanie w krótkim czasie najważniejszych programów gospodarczych i społecznych. Zgodnie z obowiązującymi zasadami posiadanie takich programów, określających m.in. kierunki rozwoju gminy na najbliższe pięć czy dziesięć lat umożliwia ubieganie się o środki pozabudżetowe.

Jerzy Fijas